

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ**

Αθήνα, 19/05/2011

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/3505/19.05.2011

Α Π Ο Φ Α Σ Η 59/2011

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την 10.05.2011 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Χρήστος Παληοκώστας, Αναπληρωτής Πρόεδρος, παραιτηθέντος του Προέδρου της Αρχής Χρίστου Γεραρή, και τα αναπληρωματικά μέλη, Πέτρος Τσαντίλας ως εισηγητής, Δημήτρης Λιάπης, και οι Γρηγόριος Λαζαράκος, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Αναστασίου Πράσσου, Λεωνίδα Κοτσαλή και Αναστασίου-Ιωάννη Μεταξά αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρών χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν ο Ανάργυρος Χρυσάνθου, Πληροφορικός ελεγκτής, ως βοηθός εισηγητή, και Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Με τις υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/3109/25-6-2008, Γ/ΕΙΣ/3784/30-7-2008 όπως συμπληρώθηκε με την υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/7182/24-12-2008, Γ/ΕΙΣ/967/12-02-2009 όπως συμπληρώθηκε με την υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/966/12-02-2009, Γ/ΕΙΣ/5604/21-10-2008 και Γ/ΕΙΣ/7177/24-12-2008 (αρ.πρωτ. οικ. 2163/12-09-2008) αιτήσεις τους στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα οι Α, Β, Γ, Δ και Ε (που

διαβιβάζεται στην Αρχή από την Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών) αντίστοιχα, καταγγέλλουν ότι η εταιρεία X (εφεξής: εταιρεία) αποστέλλει μη ζητηθέντα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις ηλεκτρονικές τους διευθύνσεις (4 διευθύνσεις του δικτυακού χώρου www....., www....., www....., www....., όλες οι διευθύνσεις του δικτυακού χώρου www..... και www.....). Συγκεκριμένα, καταγγέλλουν ότι η εταιρεία αποστέλλει μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (spam) για την προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών που παρέχει. Με τις ως άνω αιτήσεις τους οι Α, Β, Γ, Δ και Ε καταγγέλλουν ότι η εταιρεία δεν ικανοποίησε προσηκόντως το αίτημά τους για διαγραφή των ηλεκτρονικών τους διευθύνσεων από τη λίστα παραληπτών της εταιρείας. Η Αρχή, κατά την εξέταση της πρώτης αίτησης του Α, με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/3109-1/07-07-2008 έγγραφό της απηύθυνε σύσταση προς την εταιρεία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 19 παρ. 1 στοιχ. γ' του Ν.2472/1997, καλώντας την να προσαρμόσει τις πρακτικές της, προκειμένου η αποστολή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου να συνάδει με τις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν. 3471/2006. Σε απάντηση του εγγράφου αυτού της Αρχής, η εταιρεία ενημέρωσε την Αρχή με την υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3456/15-07-2008 αίτησή της, ότι συλλέγει τις διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από τους συμμετέχοντες στα σεμινάρια που η ίδια διοργανώνει, επισημαίνοντας ότι οι συμμετέχοντες στα σεμινάρια μπορούν να παρέχουν, εκτός από τα δικά τους στοιχεία επικοινωνίας, και διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου φίλων τους, ύστερα από προηγούμενη ενημέρωση και συγκατάθεση των τελευταίων. Τέλος, στην αίτηση αυτή, η εταιρεία αναφέρει ότι παρέχει τη δυνατότητα διαγραφής των παραληπτών ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από τη λίστα-κατάλογο που διατηρεί, τονίζοντας ότι οι ηλεκτρονικές διευθύνσεις του Α έχουν διαγραφεί από τη λίστα αυτή.

Ακολούθως η Αρχή, κατά την εξέταση των αιτήσεων των Β και Γ, ζήτησε από την εταιρεία, με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/966-1/27-02-2009 έγγραφό της, να διευκρινίσει τον τρόπο λήψης συγκατάθεσης των ενδιαφερομένων για την αποστολή ηλεκτρονικής επικοινωνίας, καθώς και το είδος των προσωπικών τους δεδομένων που τηρεί στα αρχεία της, όπως και την προέλευση των δεδομένων αυτών. Επιπρόσθετα, η Αρχή με το ίδιο έγγραφο ζήτησε διευκρινίσεις αναφορικά με τη διαδικασία εμπορικής προώθησης την οποία ακολουθεί, τον τρόπο εξασφάλισης της συγκατάθεσης των συνδρομητών των

ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας και τη διαδικασία άσκησης του δικαιώματος αντίρρησης των παραληπτών των διαφημιστικών της μηνυμάτων. Στο έγγραφο αυτό της Αρχής, η εταιρεία απάντησε με τις υπ' πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1483/6-03-2009 και Γ/ΕΙΣ/1623/13-03-2009 αιτήσεις της, με τις οποίες διευκρίνισε τα ακόλουθα:

1. *« Όσον αφορά τους δύο καταγγέλλοντες κατά πάσα πιθανότητα τα στοιχεία τους έχουν αποκτηθεί με κάποιον από τους προηγούμενους τρόπους, χωρίς να είμαι σε θέση να γνωρίζω με βεβαιότητα επακριβώς. Σε κάθε περίπτωση οι ηλεκτρονικές τους διευθύνσεις μπορούν να αποκτηθούν ελεύθερα από επίσκεψη στα websites τους (...) Η ηλεκτρονική διεύθυνση του Β αναφέρεται προς επικοινωνία στο www....., κάτω από το όνομά του (ανοίγει παράθυρο επικοινωνίας). Οι ηλεκτρονικές διευθύνσεις του Γ αναφέρονται στο www....., Το www....., και www....., είναι δεδομένο ότι αποτελούν ίδιες διευθύνσεις του ιδίου κατόχου.»*
2. Για καθένα από τους δυο καταγγέλλοντες η εταιρεία δεν κρατά κανένα άλλο προσωπικό τους δεδομένο πέρα από τις προσωπικές τους διευθύνσεις.
3. Τα ηλεκτρονικά έντυπα της εταιρείας δεν αποβλέπουν στην εμπορική προώθηση, δεν έχουν εμπορικό σκοπό, αλλά είναι ενημερωτικά.
4. Η εταιρεία συλλέγει διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κατά τους ακόλουθους τρόπους:
 - Από συμμετέχοντες σε σεμινάρια και εκδηλώσεις, τα οποία διοργανώνει η εταιρεία. *Οι συμμετέχοντες χορηγούν τις ηλεκτρονικές τους διευθύνσεις και αρκετών φίλων ή γνωστών τους. (Α)*
 - Από συμμετέχοντες σε μεγάλα συνέδρια, στα οποία είναι ομιλητής ο Ζ. Στο τέλος κάθε ομιλίας ο Ζ ζητεί από όσους συμμετέχοντες το επιθυμούν να παράσχουν τις ηλεκτρονικές τους διευθύνσεις προκειμένου να τους αποστέλλεται το ενημερωτικό φυλλάδιο της εταιρείας. Υπάρχουν και περιπτώσεις όπου πολίτες που δεν έχουν διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου δίνουν τη διεύθυνση τρίτων, συνήθως συγγενών, προκειμένου να λαμβάνουν εκείνοι το ενημερωτικό φυλλάδιο της εταιρείας. (Β)
 - Από τον κατάλογο των εκθετών σε μεγάλες κλαδικές εκθέσεις στις

οποίες παρίσταται ο Ζ. Στην περίπτωση αυτή αποστέλλεται πρώτα ένα αναγνωριστικό μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις των εκθετών, το οποίο εξηγεί την ταυτότητα και τις δραστηριότητες της εταιρείας. Το μήνυμα αυτό έχει τίτλο «ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΓΝΩΡΙΜΙΑΣ» και παρέχει και δυνατότητα διαγραφής. (Οι δύο τελευταίες καταγγελίες των Γ και Β περιέχουν τέτοιο μήνυμα στα επισυναπτόμενα.) (Γ)

- Από αιτήσεις που δέχεται η εταιρεία για να συμπεριλάβει μια ή περισσότερες ηλεκτρονικές διευθύνσεις στους αποδέκτες των εντύπων τους. (Δ)
- Από συλλογή διευθύνσεων ηλεκτρονικών ταχυδρομείου από ιστοσελίδες, οι οποίες παρέχουν ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας των κατόχων τους. (Ε)

5. *«Όπως σας έχω αναφέρει και πιο πάνω, μέχρι πρότινος δεν αρχειοθετούσαμε και δεν κρατούσαμε κανένα σχεδόν αποδεικτικό στοιχείο για τους ενδιαφερόμενους αποδέκτες. Τα αρχεία μας εμπλουτίζονται από το 1997! Ήδη έχει αρχίσει η αρχειοθέτηση των στοιχείων των αποδεκτών. Πρόσφατα δημιουργήσαμε ένα έντυπο ενδιαφέροντος, το οποίο μπορούν να συμπληρώνουν όσοι θέλουν να λαμβάνουν τα ενημερωτικά της φυλλάδια μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Επίσης στο www..... έχουμε ανάλογη παραπομπή. Έχω χιλιάδες φύλλα αξιολόγησης που οι συμμετέχοντες συμπληρώνουν μετά από σεμινάρια τους σε εταιρείες, στα οποία όσοι επιθυμούν δηλώνουν το ενδιαφέρον τους να λαμβάνουν ηλεκτρονικά έντυπα από μένα. Παρόλα αυτά, παλιότερα αρχεία υπάρχουν αλλά όχι για όλους, μιας και η άγνοια μου δε με άφησε να προνοήσω ότι θα έπρεπε να φυλάσσονται και έτσι αφού κάναμε τις ανάλογες καταχωρήσεις, τα έντυπα αρχεία...καταστρεφόντουσαν από μένα προσωπικά ή τη βοήθό μου.»*

6. Αν κάποιος παραλήπτης ασκήσει το δικαίωμα αντίρρησης του, η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του διαγράφεται εκτός από τις περιπτώσεις εκείνες, κατά τις οποίες ζητείται να διαγραφεί διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που δεν περιλαμβάνεται στην λίστα παραληπτών της εταιρείας.

Αυτό οφείλεται κατά την εταιρεία ίσως στο γεγονός ότι λαμβάνουν το ενημερωτικό της φυλλάδιο σε διαφορετική ηλεκτρονική διεύθυνση από αυτή που ζητούν να διαγραφεί.

7. Το δικαίωμα αντίρρησης (αίτημα διαγραφής από τη λίστα παραληπτών της εταιρείας) μπορεί να ασκηθεί με τέσσερις (4) τρόπους από τους παραλήπτες των ηλεκτρονικών μηνυμάτων με δυνατότητες που παρέχονται στα συνημμένα αρχεία των ενημερωτικών φυλλαδίων της εταιρείας.
8. *«Από την τελευταία μας επικοινωνία και μετά, έχω αναθέσει σε δύο εξωτερικούς διαφορετικούς συμβούλους/προγραμματιστές...να εξομαλύνουν ακόμα περισσότερο την κατάσταση και να κάνουν όσο το δυνατόν πιο εύκολη και φιλική για το χρήστη την απαιτούμενη διαδικασία...Το θέμα προχωρά αλλά αντιμετωπίζουμε τεχνικές δυσκολίες. Εκεί πιθανόν οφείλεται και το πρόβλημα με τους κύριους καταγγέλλοντες. Ενώ δηλαδή η βοηθός μου ΣΤ, έχει από τον Οκτώβριο αφαιρέσει δυο φορές τις διευθύνσεις τους από τις λίστες μας, η ασυμφωνία των προγραμματιστών και οι επακόλουθες καθυστερήσεις στην υλοποίηση των νέων εφαρμογών προκάλεσε εν αγνοία μου πιθανόν το πρόβλημα επαναφοράς των διευθύνσεων στις λίστες μας...Παρά τις αντίξοες οικονομικές συνθήκες των καιρών μας, ήδη έχω προχωρήσει σε νέα χρηματική επένδυση και αυστηρές οδηγίες στους προγραμματιστές να ετοιμάσουν μηχανισμό που θα με απαλλάξει από τέτοιου είδους φαινόμενα.»*

Κατόπιν τούτων, η Αρχή κάλεσε με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/1817/15-03-2011 έγγραφό της την εταιρεία, όπως νομίμως εκπροσωπείται, να παραστεί στη συνεδρίαση του Τμήματος της Αρχής, την Τρίτη 5.04.2011 και ώρα 10.00 π.μ., για τη συζήτηση των προαναφερόμενων καταγγελιών. Στη συνεδρίαση της Αρχής, την 5.04.2011, παρέστησαν νομίμως ο ιδιοκτήτης της εταιρείας, Ζ, και ο Χ. Ζυγογιάννης, δικηγόρος της εταιρείας. Η εταιρεία ζήτησε και έλαβε την αναβολή της συζήτησης της υπόθεσης προκειμένου να υποβάλει μέχρι τις 8.04.2011 υπόμνημα σχετικά με τις εξεταζόμενες καταγγελίες. Η εταιρεία υπέβαλε το υπόμνημα της με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/2480/8-4-2011 έγγραφό της, το οποίο εξετάστηκε από την Αρχή, κατά την συνεδρίαση του Τμήματος, την 10.05.2011.

Οι καταγγελίες των Α, Β, Γ, Δ και Ε κατά της εταιρείας Χ εξετάζονται από κοινού

λόγω συνάφειας.

Η Αρχή, αφού άκουσε τον εισηγητή και τον βοηθό εισηγητή της υπόθεσης και έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία του φακέλου, μετά και από διεξοδική συζήτηση,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 1 εδ. α' του Ν. 2472/1997 τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών.

Οι διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αποτελούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 2 στοιχ. α' του Ν. 2472/1997, όταν ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα. Η συλλογή διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου φυσικών προσώπων από δημόσιους χώρους στο διαδίκτυο (π.χ. από ιστοσελίδες) για τους σκοπούς της προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών είναι αντίθετη προς τη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ειδικότερα, για τα δεδομένα αυτά ισχύει ότι:

α) η επεξεργασία τους αντίκειται στις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν.2472/1997, καθόσον δεν συλλέγονται με τρόπο θεμιτό και νόμιμο και για καθορισμένους και νόμιμους σκοπούς και δεν υφίσταται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία εν όψει των σκοπών αυτών. Ειδικότερα, το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα ανακοινώνει τη διεύθυνσή του δημοσίως για τελείως διαφορετικό σκοπό, για παράδειγμα για την αποστολή μηνυμάτων επικοινωνίας για προσωπικούς σκοπούς ή για τη συμμετοχή του σε ομάδες συζήτησης.

β) το έννομο συμφέρον που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα δεν υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα, καθώς προκαλείται σημαντική όχληση στους αποδέκτες των μηνυμάτων αλλά και πιθανά επιπρόσθετο κόστος από τη χρήση υπηρεσιών διαδικτύου για την ανάγνωση των μηνυμάτων. Συνεπώς, η συλλογή διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου χωρίς τη συγκατάθεση

του υποκειμένου παραβιάζει την παρ. 2 στοιχ. ε΄ του άρθρου 5 του Ν. 2472/1997¹. (Βλ. και απόφαση 83/2009 της Αρχής αναρτημένη στην ιστοσελίδα της).

2. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 11 παρ. 1 του Ν. 3471/2006: «*Η πραγματοποίηση μη ζητηθεισών επικοινωνιών με οποιοδήποτε μέσο ηλεκτρονικής επικοινωνίας, με ή χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση, για σκοπούς απευθείας εμπορικής προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών και για κάθε είδους διαφημιστικούς σκοπούς, επιτρέπεται μόνο αν ο συνδρομητής συγκατατεθεί εκ των προτέρων ρητώς.*»

3. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 11 παρ. 3 του Ν. 3471/2006: «*Τα στοιχεία επαφής ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που αποκτήθηκαν νομίμως, στο πλαίσιο της πώλησης προϊόντων ή υπηρεσιών ή άλλης συναλλαγής, μπορούν να χρησιμοποιούνται για την απευθείας προώθηση παρόμοιων προϊόντων ή υπηρεσιών του προμηθευτή ή για την εξυπηρέτηση παρόμοιων σκοπών, ακόμη και όταν ο αποδέκτης του μηνύματος δεν έχει δώσει εκ των προτέρων τη συγκατάθεσή του, υπό τον όρο ότι του παρέχεται κατά τρόπο σαφή και ευδιάκριτο η δυνατότητα να αντιτάσσεται, με εύκολο τρόπο και δωρεάν, στη συλλογή και χρησιμοποίηση των ηλεκτρονικών του στοιχείων, και αυτό σε κάθε μήνυμα σε περίπτωση που ο χρήστης αρχικά δεν είχε διαφωνήσει σε αυτή την κρίση.*»

4. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 11 παρ. 5 του Ν. 3471/2006: «*Οι ανωτέρω ρυθμίσεις ισχύουν και για τους συνδρομητές που είναι νομικά πρόσωπα.*»

5. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5 παρ. 3 του Ν. 3471/2006: «*όπου ο παρών νόμος απαιτεί τη συγκατάθεση του συνδρομητή ή χρήστη, η σχετική δήλωση δίδεται εγγράφως ή με ηλεκτρονικά μέσα. Στην τελευταία περίπτωση ο υπεύθυνος επεξεργασίας εξασφαλίζει ότι ο συνδρομητής ή ο χρήστης ενεργεί με πλήρη επίγνωση των συνεπειών που έχει η δήλωσή του η οποία καταγράφεται με ασφαλή τρόπο, είναι ανά πάσα στιγμή προσβάσιμη στο χρήστη ή συνδρομητή και μπορεί ανά πάσα στιγμή να ανακληθεί.*»

6. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 2 στοιχ. ε΄ και 6 του Ν. 2472/1997, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να γνωστοποιήσει εγγράφως στην Αρχή τη σύσταση και λειτουργία αρχείου ή την έναρξη επεξεργασίας.

7. Από τα στοιχεία των φακέλων των πέντε εξεταζόμενων καταγγελιών των Α, Β, Γ,

¹ Το σκεπτικό αυτό αναλύεται εκτενώς τόσο στο έγγραφο εργασίας 37 του 2000 της Ομάδας του άρθρου 29, το οποίο βασίζεται στην οδηγία 95/46/ΕΚ (σελ. 37, 38 και 43, 44 της ελληνικής έκδοσης), όσο και στο βιβλίο *Regulating Spam, A European Perspective after the Adoption of the E-Privacy Directive* (κεφάλαιο 4, Harvesting, σελ. 67-79).

Δ, και Ε κατά τις συγκεκριμένης εταιρείας προκύπτουν τα ακόλουθα:

- Η συλλογή από την εταιρεία διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τρίτων από τα συνέδρια, στα οποία μετέχει η εταιρεία - μέθοδος (Β) στην απάντηση της εταιρείας - τα σεμινάρια και τις εκδηλώσεις, που διοργανώνει η εταιρεία - μέθοδος (Α) στην απάντηση της εταιρείας - δεν συνάδει με τη διάταξη του άρθρου 11 παρ. 1 του Ν. 3471/2006, καθόσον δεν εξασφαλίζεται η από τη διάταξη αυτή προβλεπόμενη ρητή συγκατάθεση των τρίτων - κατόχων των διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Αντίθετα, στην περίπτωση συλλογής διευθύνσεων από τους συμμετέχοντες στα συνέδρια-σεμινάρια-εκδηλώσεις, η προηγούμενη ρητή συγκατάθεση δίδεται από τους ίδιους τους ενδιαφερόμενους, και επομένως η πρακτική αυτή συνάδει με τη διάταξη του άρθρου 11 παρ. 1 του Ν. 3471/2006.
- Η συλλογή από την εταιρεία διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των εκθετών στις κλαδικές εκθέσεις - μέθοδος (Γ) στην απάντηση της εταιρείας - δεν συνάδει με τις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν.3471/2006, καθόσον σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου αυτού η συγκατάθεση του εκάστοτε αποδέκτη μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου δεν εξαρτάται από το εάν ο αποδέκτης του μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είναι νομικό ή φυσικό πρόσωπο.
- Η συλλογή από την εταιρεία διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από αιτήσεις που δέχεται η εταιρεία για να συμπεριλάβει μια ή περισσότερες ηλεκτρονικές διευθύνσεις στους αποδέκτες των εντύπων τους - μέθοδος (Δ) στην απάντηση της εταιρείας - δεν συνάδει με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 1 του Ν. 3471/2006, σε περίπτωση που στις εν λόγω αιτήσεις περιλαμβάνονται διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που ανήκουν σε τρίτους. Στην περίπτωση διευθύνσεων, οι οποίες χορηγούνται στην εταιρεία από τους ίδιους, δεν υφίσταται κάποια παράβαση, καθώς πληρούνται οι διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 1 του Ν. 3471/2006.
- Η συλλογή από την εταιρεία διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μέσω ιστοσελίδων, οι οποίες παρέχουν ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας των κατόχων τους - μέθοδος (Ε) στην απάντηση της εταιρείας - παραβιάζει τα αναφερόμενα στην ως άνω παράγραφο 1 του σκεπτικού, καθώς συνεπάγεται τη συλλογή διευθύνσεων για διαφορετικό σκοπό από τον σκοπό δημοσίευσής τους. Η

επίμαχη επεξεργασία αντίκειται στη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. ε' του Ν.2472/1997, καθόσον το έννομο συμφέρον του υπεύθυνου επεξεργασίας (εταιρεία) δεν υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων των ατόμων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα.

- Η εταιρεία δεν ικανοποιεί προσηκόντως τη δυνατότητα διαγραφής από τη λίστα παραληπτών, ύστερα από σχετικό αίτημα, παραβιάζοντας με τον τρόπο αυτό το δικαίωμα αντίρρησης του άρθρου 13 του Ν.2472/1997. Συγκεκριμένα, η εταιρεία δεν ικανοποιεί κατά τη συλλογή της ηλεκτρονικής διεύθυνσης των παραληπτών των ενημερωτικών φυλλαδίων της εταιρείας το δικαίωμα ενημέρωσης του υποκειμένου, όπως ορίζεται στο άρθρο 11 του Ν. 2472/1997.
- Η εταιρεία δεν λαμβάνει κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφάλειας, όπως ορίζεται στο άρθρο 10 παρ. 3 του Ν. 2472/1997, για την ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων των παραληπτών και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επικοινωνίας.
- Η συλλογή και καταγραφή διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου συνιστούν επεξεργασία που οδηγεί στην δημιουργία αρχείου δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 2 στοιχ. ε' του Ν. 2472/1997. Συνεπώς, η εταιρεία ως υπεύθυνος επεξεργασίας για το εν λόγω αρχείο όφειλε να γνωστοποιήσει, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, τη σύσταση και λειτουργία του εν λόγω αρχείου, καθώς και την έναρξη της επεξεργασίας. Η γνωστοποίηση αυτή θα πρέπει να πληροί τους όρους και προϋποθέσεις που θέτει η παρ. 2 του άρθρου 6 του Ν. 2472/1997.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή

1) Κρίνει ότι η συλλογή διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση των υποκειμένων συνιστά παράνομη επεξεργασία, σύμφωνα

με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 4 παρ. 1 στοιχ. α' και 5 παρ. 2 στοιχ. ε' του Ν. 2472/1997. Η Αρχή επιβάλλει πρόστιμο δυο χιλιάδων ευρώ (2.000€) στην εταιρεία X για τη διαπιστωθείσα παράβαση που συντελείται με την παράνομη επεξεργασία διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και διατάσσει την εταιρεία X να διακόψει τη συλλογή ηλεκτρονικών διευθύνσεων από ιστοσελίδες και από οδηγούς κλαδικών εκθέσεων, καθώς και να διαγράψει από το αρχείο παραληπτών των ενημερωτικών φυλλαδίων της εταιρείας τις διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχουν συλλεγεί με αυτούς τους τρόπους.

2) Κρίνει ότι η αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τηλεομοιοτυπίας (FAX) χωρίς τη συγκατάθεση των συνδρομητών συνιστά παραβίαση του άρθρου 11 παρ. 1 του Ν. 3471/2006 και επιβάλλει πρόστιμο δυο χιλιάδων ευρώ (2.000€) στην εταιρεία X.

3) Απευθύνει προειδοποίηση στην εταιρεία X για λήψη, εντός χρονικού διαστήματος τριών (3) μηνών, κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων ασφαλείας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των παραληπτών της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 10 παρ. 3 του νόμου 2472/1997.

4) Απευθύνει σύσταση στην εταιρεία X να τηρεί το δικαίωμα ενημέρωσης κατά τη συλλογή των ηλεκτρονικών διευθύνσεων των παραληπτών των ενημερωτικών της φυλλαδίων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 11 του Ν. 2472/1997.

5) Απευθύνει σύσταση στην εταιρεία X να ικανοποιεί το δικαίωμα διαγραφής των παραληπτών των ενημερωτικών της φυλλαδίων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 11 παρ. 3 του Ν. 3471/2006 και 13 του Ν. 2472/1997.

6) Απευθύνει σύσταση στην εταιρεία X, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, να γνωστοποιήσει στην Αρχή τη σύσταση και τη λειτουργία αρχείου με προσωπικά δεδομένα.

Ο Πρόεδρος Τμήματος

Η Γραμματέας

Χρήστος Παλαιοκόστας

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου

